

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
oddělení dozoru Praha

Právní rozbor návrhu obecně závazné vyhlášky

Obec: Strančice

Návrh obecně závazná vyhlášky obce Strančice č. .../2016 o místním poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace (dále jen „návrh OZV“)

Na základě zmocnění:

- ust. § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- ust. § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Posouzení návrhu OZV:

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění (dále jen „Ústava“),
- usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina základních práv a svobod“)
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“)
- zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)
- zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
- metodický materiál odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ČR:
  - č. 28 (Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují místní poplatky) – aktualizován k 1. 1. 2011
- stanoviska odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ČR:
  - 11/2009 ze dne 1. 11. 2009, aktualizováno k 1. 1. 2014 ohlašovací povinnost ve vyhlášce o místních poplatcích
  - 13/2009 ze dne 1. 11. 2009, aktualizováno k 1. 1. 2014 poskytování informací v oblasti správy místních poplatků
  - 6/2010 ze dne 13. 10. 2010 o stanovení sazby místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Dle čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR mohou zastupitelstva obcí v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky obcí. K vydávání obecně závazných vyhlášek v mezích své samostatné působnosti, a to i když jsou jimi ukládány povinnosti, již obec kromě zmíněného ústavního základu žádné další zákonné zmocnění nepotřebuje, nejedná-li se o oblast ukládání daní a poplatků, kde je

nutnost existence dalšího zákonného zmocnění dovozována z čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

Oprávnění obce vydávat obecně závazné vyhlášky je dále konkretizováno v ustanoveních § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích, podle něhož je vydávání obecně závazných vyhlášek vyhrazeno zastupitelstvu obce, a také v ustanovení § 35 a dalších téhož zákona, kde je vymezen základní rozsah samostatné působnosti. Dle ustanovení § 10 písm. d) zákona o obcích může obec v samostatné působnosti ukládat obecně závaznou vyhláškou obce povinnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.

Zvláštním zákonem je v daném případě zákon o místních poplatcích, který v ustanovení § 14 odst. 2 zmocňuje obce k vydávání obecně závazných vyhlášek zavádějících zákonem stanovené místní poplatky, přičemž obec ve své obecně závazné vyhlášce upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví *konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků*, a u poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.

Dle aktuální judikatury Ústavního soudu k vydávání obecně závazných vyhlášek v mezích své věcné působnosti, a to i když jsou jimi ukládány povinnosti, již obec žádné další zákonné zmocnění nepotřebuje (s výhradou ukládání daní a poplatků vzhledem k čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod). Obec při vydávání obecně závazných vyhlášek nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě. Obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována mezemi své samostatné působnosti a je povinna respektovat její rozsah, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se obce a jejích občanů (tj. na „místní záležitosti“). Odpověď na otázku, zda obec nepřekročila meze své zákonné působnosti tím, že normuje oblasti vyhrazené zákonné úpravě, předpokládá identifikaci předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Ani soukromoprávní zákonná regulace bez dalšího nevyklučuje regulaci prostřednictvím obecně závazných vyhlášek obcí, pokud se předměty a cíle jejich regulace liší (např. nálezy Ústavního soudu zn. Pl.ÚS 45/06, Pl.ÚS 35/06, Pl.ÚS 33/05).

Formální a legislativně-právní náležitosti návrhu OZV:

- Návrh OZV má náležitosti právního předpisu obce vydaného v samostatné působnosti obce (označení listiny ve smyslu ust. § 111 odst. 1 zákona o obcích, očíslování OZV v souladu s ust. § 12 odst. 4 zákona o obcích, vnitřní členění OZV na články, odstavce a písmena, v souladu s ust. § 104 odst. 2 zákona o obcích).

K obsahu návrhu OZV:

Část první – Základní ustanovení

- Ust. čl. 1

Tímto ustanovením je deklarováno, že vyhláškou obec vybírá místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu

nebo kanalizace vybudovanou obcí Strančice.
Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

- **Ust. čl. 2**

V souladu s ustanovením § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích je uvedeno, že řízení o poplatku vykonává Obecní úřad Strančice jako správce poplatku a při správě poplatku se postupuje podle daňového řádu - což je uvedeno v textu pod čarou.

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

Část druhá – Předmět poplatku

- **Ust. čl. 3**

Odst. 1, 2, 3

V odst. 1 je uveden předmět poplatku, kterým je zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na obcí vybudovanou stavbu kanalizace. Doplněno o informaci, co se rozumí pod pojmem „možnost připojení na vodovod a na kanalizaci“.

V odst. 2 je uvedeno, že poplatníkem je vlastník stavebního pozemku na území obce Strančice zhodnocený možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace vybudovanou obcí Strančice po 1. 1. 2002.

V odst. 3 je uvedeno informativní ustanovení, co se rozumí pod pojmem „den zhodnocení pozemku“.

Nezbytným předpokladem zavedení místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace je, že obec po 31. prosinci 2001, tj. po nabytí účinnosti zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, vyjmenované sítě nově vybuduje jakožto jejich stavebník. Stavba je považována za vybudovanou, je-li k jejímu užívání vydán kolaudační souhlas, nebo nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí, jímž se povoluje užívání stavby k určenému účelu.

*Obec **upozorňujeme**, že obec za den zhodnocení pozemku označuje den kolaudace poslední z dílčích staveb, které tvoří funkční celek vodovodu nebo kanalizace. Dle názoru ministerstva vnitra funkčním celkem se nerozumí celá stavba vodovodu kanalizace, ale pouze její reálně fungující části, na které se lze již funkčně napojit.*

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

- **Ust. čl. 4**

Má-li ke stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně. Jedná se o opis ust. § 10c odst. 1 druhé věty zákona o místních poplatcích.

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

Část třetí – Výpočet poplatku

- **Ust. čl. 5**

Odst. 1

Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na stavbu vodovodu je dán jako součin výměry stavebního pozemku a sazby poplatku za

m² pozemku v Kč/m² (čl. 6) a účelu zástavby (účel zástavby pozemků tvořících jeden funkční celek je dán účelem hlavní stavby na těchto pozemcích tak, jak je uveden v platném kolaudačním rozhodnutí nebo obdobné listině této stavby). Poplatek za všechny stavební pozemky tvořící jeden funkční celek se stanovuje jako součet poplatků za jednotlivé pozemky nebo jejich části.

Odst. 2

Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na stavbu kanalizace je dán jako součin výměry stavebního pozemku a sazby poplatku za m² pozemku v Kč/m² (čl. 6) a účelu zástavby (účel zástavby pozemků tvořících jeden funkční celek je dán účelem hlavní stavby na těchto pozemcích tak, jak je uveden v platném kolaudačním rozhodnutí nebo obdobné listině této stavby). Poplatek za všechny stavební pozemky tvořící jeden funkční celek se stanovuje jako součet poplatků za jednotlivé pozemky nebo jejich části.

Odst. 3, 4

Pro určení výměr pozemku je rozhodující stav uvedený v katastru nemovitostí. U staveb nezapsaných v katastru nemovitostí jejich skutečné zaměření nebo jejich rozsah stanovený příslušným dokumentem. Výše poplatku se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

Odst. 5, 6

Stanovena výše poplatku v případě, kdy výše poplatku za zhodnocení stavebního pozemku zastavěného nebo územním rozhodnutím určeného k zastavění stavbou určeného k bydlení nebo individuální rekreaci s jednou bytovou jednotkou možností napojení na stavbu vodovodu přesáhne částku 25 000 Kč, poplatek se vyměří ve výši 25000Kč. Dále stanovena výše poplatku v případě, kdy výše poplatku za zhodnocení stavebního pozemku zastavěného nebo územním rozhodnutím určeného k zastavění stavbou určeného k bydlení nebo individuální rekreaci s jednou bytovou jednotkou možností napojení na stavbu kanalizace přesáhne částku 35 000 Kč, poplatek se vyměří ve výši 35 000Kč.

Dle § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích může obec obecně závaznou vyhláškou mimo jiné stanovit úlevy a případné osvobození od poplatků. V tomto případě obec specifickou formou stanovila úlevu a) nad částku 25000 Kč a to v případě stavebního pozemku zastavěného nebo územním rozhodnutím určeného k zastavění stavbou určeného k bydlení nebo individuální rekreaci s jednou bytovou jednotkou možností napojení na stavbu vodovodu, poplatek se vyměří ve výši 25000Kč, b) nad částku 35000 Kč a to v případě stavebního pozemku zastavěného nebo územním rozhodnutím určeného k zastavění stavbou určeného k bydlení nebo individuální rekreaci s jednou bytovou jednotkou možností napojení na stavbu kanalizace, poplatek se vyměří ve výši 35000Kč. Stanovení úlevy od poplatku je na rozhodnutí obce. Protože z návrhu OZV nevyplývají žádné důvody, na jejichž základě obce poskytla úlevu v daném rozsahu, nelze se v rámci abstraktní kontroly vyjádřit k případným diskriminačním účinkům tohoto ustanovení.

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

Ust. čl. 6

Toto ustanovení vyhlášky obsahuje sazby poplatku, které jsou uvedené v tabulkách odlišně pro nezastavěné pozemky a pro pozemky zastavěné, u nichž dále hraje roli druh stavby, která je na nich umístěna. Textová část tohoto článku

obsahuje popis údajů zpracovaných v tabulkách a popis použití stanovených sazeb tak, že odpovídá pravidlům pro oceňování stavebních pozemků.

Sazby jsou ve vyhlášce stanoveny diferencovaně s ohledem na to, zda se jedná o zastavěný či nezastavěný stavební pozemek a se zřetelem ke druhu stavby umístěné na zastavěném pozemku. Toto rozčlenění stavebních pozemků vychází z pravidel platných pro oceňování nemovitostí. Zákon o místních poplatcích stanoví, že výše sazby nesmí překročit rozdíl mezi cenou zhodnoceného pozemku a cenou pozemku bez možnosti připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. Sazby poplatku byly stanoveny na základě výpočtu RNDr. Ivo Chytila. Uplatnění pravidel pro oceňování pozemku pro účely stanovení diferencovaných sazeb poplatku, a tím tedy nezbytně i pro jejich použití, zákonu o místních poplatcích neodporuje, nicméně je třeba poznamenat, že čím podrobněji je členěna v závislosti na kritériích užívaných oceňovacími předpisy sazba poplatku, tím je právní předpis složitější a jeho aplikace náročnější, vyžadující znalosti pojmů a postupů zakotvených v oceňovacích předpisech.

Sazby poplatku pozemku zhodnoceného možností připojení na stavbu vodovodu a kanalizace jsou uvedeny v tabulce č. 1.

V tabulce č. 1 jsou stanoveny sazby poplatku, týkající se pozemků zhodnocených možností připojení na stavbu vodovodu vybudovanou v období od 1. 1. 2013 – 31. 12. 2013.

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

Část čtvrtá - Osvobození od poplatku

- Ust. čl. 7

Odst. 1, 2, 3

Dle § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích může obec obecně závaznou vyhláškou mimo jiné stanovit úlevy a případné osvobození od poplatků. Obec v čl. 7 osvobozuje:

Obec Strančice a jí zřízené organizace. Poplatníka, který splní zároveň všechny následující podmínky: uzavřel s obcí Strančice smlouvu o připojení na vodovod a v souladu s touto smlouvou uhradil příspěvek na realizaci vodovodu a vodovodní přípojky, na vodovod se připojil do 1. roku od účinnosti této vyhlášky, současně s připojením na vodovod uzavřel s provozovatelem vodovodu smlouvu o dodávkách vody.

Dále od poplatku osvobozuje poplatníka, který splní zároveň všechny následující podmínky: uzavřel s obcí Strančice smlouvu o připojení na kanalizaci a v souladu s touto smlouvou uhradil příspěvek na realizaci kanalizace a kanalizační přípojky, hlavní stavba byla na kanalizaci připojena do 1. roku od účinnosti této vyhlášky, současně s připojením uzavřel poplatník s provozovatelem kanalizace smlouvu o odvádění odpadních vod.

Dle vyjádření obce Strančice důvodem k poskytnutí osvobození bylo, že velká většina majitelů nemovitostí přispěla na rozvoj infrastruktury obce a to na základě smlouvy s obcí. Někteří majitelé nemovitostí, to však neučinili a smlouvu neuzavřeli a příspěvek neposkytli. Zastupitelstvo ve své většině je přesvědčeno, že obec by měla podpořit a odměnit majitele, kteří byli s obcí solidární a dobrovolně s obcí smlouvu uzavřeli. Z těchto důvodů došlo u těchto osob osvobození od poplatku (čl. 7. odst. 2 a odst. 3 OZV). Nad rámec obec uvádí zdůvodnění podmínek pro osvobození uvedená pod písm. b) a c) v čl. 7 odst. 2

resp. odst. 3. Tyto podmínky byly do OZV zavedeny, protože v obci je několik majitelů nemovitostí, kteří sice smlouvu s obcí o příspěvku podepsali a příspěvek uhradili, ale dosud se buď vůbec nepřipojili, nebo své připojení řádně nezlegalizovali. Obec má zájem na nápravě těchto nedostatků, a proto se tímto snaží vlastníky těchto nemovitostí přimět k nápravě a snaží se jim k tomu dát dostatečný časový prostor 1 roku.

Obec je oprávněna v OZV stanovit osvobození od poplatku. Osvobození však nemohou být stanoveny libovolně, neboť musí odpovídat požadavku zákazu diskriminace. Stanovit u příslušných poplatků v obecně zavazne vyhláše osvobození pro určité skupiny poplatníků je však možné pouze za předpokladu, že tím nedochází k obcházení zákona a diskriminaci poplatníků. **Za diskriminační je třeba chápat taková ustanovení, která umožňují rozdílné zacházení s určitou skupinou obyvatel obce na úkor jiné skupiny obyvatel. Jejich stanovení znamená nezákonnost. Proto, ačkoliv je stanovení případného osvobození od poplatku a určení subjektů osvobození v samostatné působnosti obce, obce nemohou taková ustanovení zakládat na ústavně nepřípustném rozlišování neboli diskriminaci.** Při posuzování skutečnosti, zda tato ustanovení jsou diskriminační nebo nikoliv, je třeba zkoumat smysl a účel daného osvobození. S určitou skupinou obyvatel je možné zacházet rozdílně pouze, pokud účel, který je takovým zacházením sledován, je oprávněný (legitimní) a pokud prostředek, kterým je dosahováno tohoto účelu, je tomuto účelu přiměřený a je pro dosahování účelu nezbytný.

V tomto případě obec sleduje rozumný a oprávněný cíl, tj. ochranu vlastníků stavebních pozemků, aby nebyli nuceni na základě vyhlášky platit poplatek znovu, na jejímž zhodnocení se již dobrovolně finančně podíleli a splnili stanovené podmínky.

S ohledem na vyjádření obce k původní OZV č. 3/2015 (kdy v zaslaném návrhu OZV nedochází ke změně daného ustanovení) nepovažuje Ministerstvo vnitra ustanovení za nezákonné ani za diskriminační.

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

Část pátá – Ohlašovací povinnost a úhrada poplatku

- Ust. čl. 8

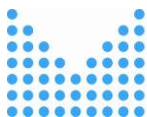
Odst. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Ohlašovací povinnost, kdy jsou obsahem článku ve smyslu § 14 odst. 2 a 14a zákona o místních poplatcích stanoveny náležitosti ohlášení včetně lhůty ohlášení a další údaje, které je poplatník v rámci své ohlašovací povinnosti povinen uvést. Dále je v souladu s ust. § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích uveden v odst. 6 termín do 15 dnů na ohlášení změny údajů či skutečností uvedených v ohlášení. Dále je uvedeno, je-li poplatník vlastníkem více nemovitostí tvořících několik samostatných funkčních celků, které jsou předmětem poplatku, podává na každou nemovitost zvláštní ohlášení a ta je posuzována samostatně.

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

- Ust. čl. 9

Stanovena splatnost místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu a kanalizace.

Ke stanovení splatnosti je obec zmocněna na základě ust. § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích, dle kterého poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které mimo jiné stanoví splatnost poplatku.

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

Část šestá- Ustanovení společná a závěrečná

- Ust. čl. 10

Odst. 1, 2

Obsahem článku je navýšení poplatku. Nebudou-li poplatky zaplacený včas nebo ve správné výši, vyměří obecní úřad poplatek platebním výměrem, nebo hromadným předpisným seznamem. Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

- Ust. čl. 11

Zrušovací ustanovení k předchozí obecně závazné vyhlášce č. 3/2015. Toto je v souladu s § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích, kdy z pravomoci zastupitelstva obce obecně závazné vyhlášky schvalovat vyplývá i právo je zrušit. Dále je uvedeno, že poplatková povinnost vzniká před nabytím účinnosti této vyhlášky se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

Ust. čl. 12

Stanovena účinnost obecně závazné vyhlášky patnáctým dnem po dni jejího vyhlášení.

Účinnost obecně závazné vyhlášky se stanovuje dle § 12 zákona o obcích „pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy obce účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení“.

Ustanovení nebylo shledáno v rozporu se zákonem.

Závěr: Při posuzování nebyl shledán rozpor návrhu OZV se zákonem.

Upozornění je uvedeno u čl. 3 tohoto návrhu OZV.

Zpracoval: Mgr. Čestmír Černožorský

Schválil: JUDr. Josef Duchoň

V Praze dne: 20. dubna 2016